

paroxisme van edele verontwaardiging op. De anonymus noemt hij een „rekel”, een „godvergeten lasterzieke schurk”, een „naamloze drekkuilleger”, een „zich in zijn eigen draf wentelend schotvarken” en „een lasteruitbrakende botmuil” – alles in één zin ⁴²⁾. Meer was Wap overigens gebaat bij de sympathie van Le Sage ten Broek, die Waps „inkeer” met openlijke waardering begroette ⁴³⁾ en de naamloze schotschrijver er toe wist te bewegen zijn spijt te betuigen over de belediging ⁴⁴⁾. Het verhaal zal dan ook wel uit de lucht gegrepen zijn: de relatie tot Hoppenbrouwers en Oomen verklaart Waps evolutie voldoende. De bekering is trouwens – wat men ook verder aan kameleon-trekken in zijn aard moge hebben aan te wijzen – duurzaam gebleken: speciaal in zijn gedichten – ook de vertaalde – zal hij sindsdien gaarne uiting geven aan een wat overgevoelige vroomheid. Hij nam – althans weer volgens zijn eigen zeggen – op reis dikwijls de *Navolging van Christus* mee. Het is mogelijk, dat zijn huwelijksleven op deze ontwikkeling invloed geoefend heeft. Wat er ook zij van de geschiedenis van het Rotterdamse goudvinkje, Jan Wap is eerst in augustus 1835 in het huwelijk getreden en wel met een Bredase, Johanna van Loon. Deze stierf reeds een jaar later bij de bevalling van een doodgeboren kind. Conform zijn karakter droeg hij de smart over haar heengaan opzichtig ten toon. Het was om zijn verdriet te „verzetten”, dat hij een reis door Frankrijk en Italië ondernam; blijkens het verhaal van zijn belevenissen placht hij dit motief aan elk van de velen, die hij bezocht, nogal omstandig mee te delen. Hij geeft de lezers ook de commentaren van elk hunner op. Dat van de vermaarde Lamennais luidde – gepaard met een omhelzing: – *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur*.

Het uitvoerige tweedelige boek *Mijne reis naar Rome*, dat Waps hoofdwerk heet, vormt van zijn ervaringen en ontmoetingen de breedsprakige neerslag. Voor sommige van Waps oude vrienden was het bepaald een teleurstelling, dat de auteur het reisverslag „zoo gekleurd (had) met verwen, aan (zijn) geloof ontleend” ⁴⁵⁾. Aan de andere kant konden toch ook niet alle katholieken er mee dwepen. Zeker deden dat niet Waps oude bêtes-noires, de Jezuïeten. Volgens de paters Roothaan en Leo Wilde was het boek niet veel meer dan een collectie beuzelarijen. ⁴⁶⁾ Sommigen, met name J. F. M. Sterck ⁴⁷⁾ en Vrijmoed ⁴⁸⁾, noemen het „nu nog belangrijk”. De recensenten hebben het nogal gunstig opgenomen.